
dramiDopaniShatsAraH

—
दृमिडोपनिषत्पारः
—

Document Information

Text title : dramiDopaniShatsAraH
File name : dramiDopaniShatsAra.itx
Category : upanishhat, upanishad
Location : doc_upanishhat
Author : Vedantacharya
Proofread by : Sunder Hattangadi
Latest update : April 4, 2016
Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 2, 2021

sanskritdocuments.org

ದ್ರಮಿಡೋಪನಿಷತ್ಪಾರಃ

ಶ್ರೀಃ .

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯೈಃ ಅನುಗೃಹೀತಃ

ದ್ರಮಿಡೋಪನಿಷತ್ಪಾರಃ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ .

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ..

ಸೇವಾಯೋಗ್ಯೋಽತಿಭೋಗ್ಯಃ ಶುಭಸುಭಗತನುಃ ಸರ್ವಭೋಗ್ಯಾತಿಶಾಯೀ

ಶ್ರೇಯಸ್ತದ್ಧೇತುದಾತಾ ಪ್ರಪದನಸುಲಭೋಽನಿಷ್ಠವಿದ್ವಂಸಶೀಲಃ .

ಭಕ್ತಚ್ಚಂದಾನವರ್ತೀ ನಿರುಪಧಿಕಸುಹೃತ್ ಸತ್ಪದವ್ಯಾಂ ಸಹಾಯಃ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸರ್ವೋಚಿತಾಯಾಮುಪನಿಷದಿ ಮಿಷತ್ಯೇಷ ಗಾಥಾಶತೈರ್ನಃ .. 1..

ಆದ್ಯೇ ಪಶ್ಯನ್ನಪಾಯಂ ಪ್ರಭುಮಿಹ ಪರಮಪ್ರಾಪ್ಯಭೂತಂ ದ್ವಿತೀಯೇ

ಕಲ್ಯಾಣೋದಾರಮೂರ್ತೇರ್ದ್ವಿತಯಮಿದಮಿತಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣಸ್ತತೀಯೇ .

ಐಶ್ವರ್ಯಾದೇಶ್ಚತುರ್ಯೇ ವಿಷಮಧುತುಲಯಾಸನನ್ಯಭೋಗ್ಯತ್ವಮಿಚ್ಛನ್

ಷಡ್ಭಿಃ ಸ್ವಾಂ ಪಂಚಮಾದ್ಯೈ ರನಿತರಗತಿತಾಮಾಚಚಕ್ಷೇ ಮುನೀಂದ್ರಃ .. 2..

ಪರಂ ನಿರ್ವೈಷಮ್ಯಂ ಸುಲಭಮಪರಾಧಪ್ರಸಹನಂ

ಸುಶೀಲಂ ಸ್ವಾರಾಧಂ ಸರಸಭಜನಂ ಸ್ವಾರ್ಜವಗುಣಂ .

ಸುಸಾತ್ಮ್ಯಸ್ವಾನಂದಪ್ರದಮನಘವಿಶ್ರಾಣನಪರಂ

ಮುಕುಂದಂ ನಿಧ್ಯಾಯನ್ ಮುನಿರಧಿಜಗಾವಾದ್ಯಶತಕೇ .. 3..

ದ್ವಿಕಾಭ್ಯಾಂ ದ್ವೈಷ್ಟಾಂಘ್ರಿದುರಧಿಗಮನೀತಿಸ್ಥಪುಟಿತಾ

ಯದಂತ್ಯಾ ಮೀಮಾಂಸಾ ಶ್ರುತಿಶಿಖರತತ್ತ್ವಂ ವ್ಯವೃಣುತ .

ತದಾದೌ ಗಾಥಾಭಿರ್ಮುನಿರಧಿಕವಿಂಶಾಭಿಭಿರಿಹ ನಃ

ಕೃತೀ ಸಾರಗ್ರಾಹಂ ವ್ಯತರದಿಹ ಸಂಗೃಹ್ಯ ಕೃಪಯಾ .. 4..

ಪರತ್ವಾದ್ಯೈ ರಿತ್ಥಂ ಪರಿಚರಣಸಕ್ಷೋ ಗುಣಗಣೈಃ

ಪ್ರಭುಂ ಸೇವಾಯೋಗ್ಯಂ ಪ್ರಥಮಶತಕೇ ವೀಕ್ಷ್ಯ ವರದಂ .

ತಮೇವ ಸ್ವಾತ್ಯರ್ಥಪ್ರಿಯಮಥ ಚ ಭೋಕ್ತುಂ ವ್ಯವಸಿತೌ

ವರೇಷ್ಯವಂ ತಸ್ಯ ಪ್ರಥಮವರಣೇಯಂ ಪ್ರಥಯತಿ .. 5..

ಭಿತೀಯೇಽತಿಕ್ಷೇಶಕ್ಷಣವಿರಹಮುತ್ತುಂಗಲಲಿತ

ಭಿಲತ್ಸರ್ವಾರೂಪಾದಂ ವ್ಯಸನಶಮನಂ ಸ್ವಾಪ್ತಿಮುದಿತಂ .
 ಸ್ವವೈಮುಖ್ಯತ್ರಸ್ತಂ ಸ್ವಜನಸುಹೃದಂ ಮುಕ್ತಿರಸದಂ
 ಸ್ವಕೈಕನಯೋದ್ದೇಶ್ಯಂ ಸುಭಗಸವಿಧಸ್ಥಂ ನಿರನಿಶತ್ .. 6..
 ಉಪಾಯತ್ವೈಕಾಂತಂ ಪ್ರಥಮಮಿಹ ಸೇವ್ಯತ್ವಮುದಿತಂ
 ತತಶ್ಚ ಪ್ರಾಪ್ಯತ್ವೌಪಯಿಕಮತಿಭೋಗ್ಯತ್ವಮವದತ್ .
 ದ್ವಯಂ ತತ್ಸಾ ಸಾಧಾರಣತನುವಿಶಿತ್ರಸ್ಯ ಗಣಯನ್
 ತೃತೀಯೇ ವಿಶ್ವೇಶಂ ಶುಭಸುಭಗರೂಪಂ ಕಥಯತಿ .. 7..
 ಅನೀದೃಶ್ಯಾಂದರ್ಯಂ ತನುವಿಹಿತಸರ್ಶಾದಿಸುಭಂ
 ಸ್ವಸೇವಾರ್ಥಕಾರಂ ಪ್ರಗುಣವಪುಷಂ ಮೋಹನತನುಂ .
 ಅಪಶ್ಯಲ್ಲಭ್ಯಾರ್ಚಾವಿಭವಮತಿದಾಸ್ಯಾವಲ್ಕಂ
 ಸದಾ ದೃಶ್ಯಂ ಸ್ತುತ್ಯಾಕೃತೇಅಧವಿರುದ್ಧಾಕೃತಿಶಿಹ .. 8..
 ಶ್ರಿಯಾ ಕಾಂತೋಽನಂತಃ ಶುಮಲನುವಿಶಿಷ್ಟಃ ಫಲಮಸೌ
 ಫಲಾವಾಪ್ತಹೇತುಃ ಸ್ವಯಪ್ರಿತಿ ಚ ನಿರ್ಧಾರ್ಯ ಶತಕೈಃ .
 ಇದಾನೀಂ ಘುರ್ಧಿಸ್ಥಕ್ರಮತ ಇಹ ಯುಕ್ತಯಾ ಮುನಿವರಃ
 ಫಲತ್ವಂ ತಸ್ಯೈವ ದ್ರಢಯತಿ ತದನ್ಯೇಷು ವಿಮುಖಃ .. 9..
 ಸ್ತಿಯೈಫುವಯಂ ತುರ್ಯೇ ರಜ್ಜಹಜವಹಭೋಭ್ಯ ನಿರವಿಶತ್
 ಮಿಥಸ್ಕ್ಲಿಂಭಂ ಕ್ಲೇಶಾವಹಸಹಿನುತುವ್ಯ ನಿಜಜನಂ .
 ಕೃತಾರ್ಥಿಕುರ್ವಂತಂ ಪ್ರಣಯಿಭಿಷಜಂ ಸದ್ವದಕಗುಣ
 ಖ್ಯಹೇಯಸ್ತೋಪೇಕ್ಷ್ಯ ಸ್ವಮತಫಲಮುಂಚೈಸ್ಯವವಗತಂ .. 10..
 ಉಪಾಯತ್ವಂ ಯತ್ತತ್ ಪ್ರಥಮಶತಕೇಽಭಾವ್ಯತ ವಿಭೋಃ
 ಅನನ್ಯೋಪಾಯಸ್ತತ್ ದ್ರಢಯತಿ ಪರಂ ಪಂಚಮನುಖೈಃ .
 ನಿರೀಹಸ್ತತ್ರಾದೌ ನಿರಚಧಿಕನಿರ್ಹೇತುಕದಯಾ-
 ಸರಿರಸ್ರೋತಃ ಪದ್ಮಂ ಶರಣಯತಿ ನಾಯದನ್ಯ ಚರಣಂ .. 11..
 ದಯಾನಿಘ್ನ ಭಕ್ತೈರಘವಿಮಥನಂ ಪ್ರೇಮಜನಕಂ
 ಜಗದ್ರಕ್ಷಾದೀಕ್ಷಂ ಸ್ಮೃತಿಸುಪ್ರಮಹಂಭಾವವಿಶ್ವಂ .
 ಶರಣ್ಯಂ ದೀನಾನಾಂ ಸ್ವರವಕೃತದಾಸ್ಯಾಭ್ಯುಪಗಮಂ
 ಪ್ರಚಖ್ಯೌ ತಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪ್ರಶಕನಕೃತಂ ಪಂಚಮಶನೇ .. 12..
 ಅನ್ನಾದ್ಯಂತಾನಂದಸ್ವರಸಕರುಣಾಕಂದಜಲಿತಃ
 ಪ್ರಣೇತುವ್ಯಾರಾಃ ಪ್ರಪದನವಿಪಾಕಾರ್ಹ ಉದಿತಃ .
 ತಮಾಚಾರ್ಯೋಪಕ್ಷಂ ಚಿರವಿರಶ್ಮಿಖ್ಯಾತ್ಮಘಟನ-
 ಸ್ಫುರಚ್ಚಕ್ತಿಂ ಷಷ್ಠೇ ಮುನಿರಶರಣೋ ಯಾತಿ ಶರಣಂ .. 13..

ಗುರುದ್ವಾರೋಪೇಯಂ ಸ್ವಯಮಭಿಮತಂ ವೌರೇಘಟಕಂ
 ಚರಿತ್ಯೈಃ ಕರ್ಷಂತಂ ಪರವಿಘಟನಂ ಸ್ವಾನ್ವಿತಹರಂ .
 ನಿದಾನಂ ಧೃತ್ಯಾದೇರ್ಧಟಕವಶಭೂತಿಧ್ವಯಮಗಾತ್
 ಅನರ್ಹದ್ವೈಘಟಧಂ ತ್ವವಿಕಲಶರಣ್ಯಸ್ಥಿತಿಮಿಹ .. 14..
 ತದೇವಂ ಷಷ್ಠಾಂತಂ ವಿಕಿಸಿವಿಶೇಅಗ್ರಪಹಾನಃ
 ಮ್ಲಾಲಾಭಾತ್ ಖಿನ್ನಸ್ವ ರಿತಹೃದಯಃ ಸಪ್ತಮಶತೇ .
 ಅನಿಷ್ಟೋಪನ್ಯಾಸಪ್ರಭೃತಿಭಿರನಿಷ್ಟಪ್ರಶಮನೇ
 ಸ್ವತಃಸಿದ್ಯಚ್ಛಲಿ ಪ್ರಭುಮಭಿಮುಖಂ ಸಂಮುಖಯತಿ .. 15..
 ಸಹನ್ ಶಾಟ್ಕಾಶಂಕನಂ ಉಪಶಮಿತಗರ್ಹಃ ಪ್ರಕಟಯನ್
 ಸ್ವಗೋವೃಣತ್ವಂ ಗುಪ್ತಿಕ್ರಮಮಖಿಲಜಂತುಪ್ರಣಯಿತಾಂ .
 ಶ್ರಿತಾಕ್ರಂದಚ್ಛೇತ್ತಾ ಸ್ಮರಣವಿಶದಶ್ಚಿತ್ರವಿಭವಃ
 ಸ್ತುತೌ ಯುಂಜನ್ ಸ್ತೋತ್ರಮುಯಸನಜಿದದರ್ಶಿ ಪ್ರಭುವರಃ .. 16..
 ಅಧಾನಿಷ್ಟಾನ್ ಖ್ಯಾ ಸ್ವಯಮುಪಜಿಹೀರ್ಷನ್ನಪಿ ವಿಭುಃ
 ತದಿಚ್ಛಾಂ ಬಾಹ್ಯೇಷು ಪ್ರಶಮಯಿತುಕಾಮಃ ಕ್ರಮವಶಾತ್ .
 ನಿಜೇಚ್ಛಾಸಂಸಿದ್ಧತಿವಿಧಚಿದಚಿಕ್ಕತವಿತತಿಃ
 ಶ್ರಿತೇಚ್ಛಾವೈಚಿತ್ರೀವಶಾ ಇತಿ ವದತ್ಯಕ್ಷ ಶತೇ .. 17..
 ದಿದೃಕ್ಷಾಯಾಂ ದೃಶ್ಯಃ ಪ್ರಭುರಗಣಿ ನಿಸ್ಸಂಗಸುಲಭಃ
 ಸ್ವಾಷ್ಟ್ಯ ಶ್ಲೇಷೇ ಕಾಂತಃ ಶ್ರಿತವಿಹಿತಪೌಷ್ಕಲ್ಯವಿಭವಃ .
 ಅಪೇಕ್ಷಾಸಾಪೇಕ್ಷಃ ಸ್ವವಿತರಣಸಜ್ಜೋ ಹೃದಿ ರತಃ
 ಸ್ವದಾಸ್ಯಂ ತನ್ನಿಷ್ಠಾ ತದವಧಿಮಪೀಹ ಪ್ರಕಟಯನ್ .. 18..
 ಅಭೀಷ್ಟಂ ವಿಶ್ವಸ್ಮಿನ್ ವಿಷಮಫಲಕಾಂಘ್ರ್ಯವಿಷಮಂ
 ಪ್ರಯಚ್ಛಂತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪರಮಪುರುಷಾಯೈಕರಸಿಕಃ .
 ನಿರಸ್ತಾನ್ಯಾಪೇಕ್ಷೋ ನಿಖಿಲಜಗದೀಶಸ್ಯ ನವಮೇ
 ನಿದಾನಂ ಸಿದ್ಧೀನಾಂ ನಿರುಪಧಿಕಸುಹೃತ್ತ್ವಂ ಗಣಯತಿ .. 19..
 ಅಭಾವ್ಯೇಕೋ ಬಂಧುಶ್ಚಿರಕೃತದಯಃ ಶೀಲಜಲಧಿಃ
 ಸ್ವಸಬಂಧಾತ್ ಗೋಪ್ತಾ ಸ್ವಗುಣಗರಿಮಸ್ಮಾರಣಪರಃ .
 ಅಶಕ್ಯೋ ವಿಸ್ಮರ್ತುಂ ಘಟಕಮುಖೀವನ್ನಭವಿಷಯಃ
 ಸುಮಜ್ಜನಿಃ ಸಿದ್ಧ್ಯನುಛಸಮಯ ಇಚ್ಛನ್ನವಸರಂ .. 20..
 ಉದಂತೈರಿತ್ಯೇವಂ ನಿರುಪಧಿಕಸೌಹಾರ್ದಪಿಶುನೈಃ
 ಉದನ್ಯಾಮುಸ್ತೋಮುಪಜನಿತವಂತಂ ನಿಜಪದೇ .
 ವಿವರ್ಗಾಪ್ತಿಕ್ರಾಂತಸ್ಥಿರಜಗರಘಶವಪಥಗತೇಃ

ಸಹಾಯೀಕುರ್ವಾಣಶ್ಚರಮಶತಕೇ ವಿಂದನಿ ಮುನಿಃ .. 21..

ಗತಿಂ ವ್ಯಧ್ವಕ್ಲೇಶಚ್ಛಿದಮಪದಶಂಕಾಸ್ವದರರ್ಸಂ

ಭಜಧ್ವಿಃ ಸುಪ್ರಾಪಂ ವಿವಿಧಭಜನಪ್ರಮ್ಲಿಮಿಹ .

ಫಲೇ ತೀವ್ರೋದ್ಯೋಗಂ ಸ್ವವಿಕೃತೃತಾತ್ಯಾದರಮಗಾತ್

ಯದೃಚ್ಛಾತುಷ್ಟಂ ಸತ್ಸರಾಶಾಮಪುನರ್ಜನ್ಮಸಯುಜಂ .. 22..

ಪರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಪಶ್ಯನ್ ಪರಿಚರಣಹೇತುಂ ವಿಗಣಯನ್

ಪರಿಷ್ಕುರ್ವನ್ನಾಜ್ಞಾಮನಿತರಶರಣ್ಯಃ ಶರಣಯನ್ .

ಅನಿಷ್ಟಪ್ರದ್ವಂಸಪ್ರಭೃತಿಷು ನಿದಾನಂ ಚ ಕಥಯನ್

ಮುಹುರ್ದೇವಂ ಲಕ್ಷ್ಯಾ ಸಹಿತಮಿಹ ಭೇಜೇ ಮುನಿವರಃ .. 23..

ಪುರಾ ಶೋಕಃ ಶ್ಲೋಕೋಽಭವದಿತಿ ನಯಾದಿತ್ಯಪನಿಪ-

ನ್ಮನೇಃ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕಾದಜನಿ ಪರಭಕ್ತೇಃ ಪರಿಣತಿಃ .

ವ್ಯಪೋಹ್ಯ ಸ್ವಂ ಭಾವಂ ಹರಿಚರಣಸಂತಾನಕಲಿಕಾಂ

ಅವಿಕ್ಷದ್ಯೋಗೀ ಯಸ್ತನುಮತನುಕಾರುಣ್ಯವಿವಶಃ .. 24..

ಸತಾಮಿತ್ಥಂ ಸಾರಂ ದ್ರಮಿಡನಿಗಮಸ್ಯಾನ್ವಕಥಯತ್

ಬಹೂನಾಂ ವಿದ್ಯಾನಾಂ ಬಹುಭತಿಪದ ವೇಂಕಟಪತಿಃ .

ದಿಶಾಸೌಧಶ್ರೇಣೀದೃಢಘಟಿತಜೈತ್ರಧ್ವಜಪಟೀ-

ಪರಾಮರ್ಶಭ್ರಶ್ಯದ್ವ್ಯತಿಮತನಿರಾಬಾಧನಿಗಮಃ .. 25..

ಮನುಪ್ರಾಸಪ್ರಾಚೇತದ್ಧವಪರಿಷದರ್ಹಾ ಕ್ವಚಿದಿಯಂ

ಸುಭವಾಸಿಕ್ತಾ ಸೂಕ್ತಿಃ ಸ್ವಯಮುದಯಮನ್ವಿಚ್ಛತಿ ಜನೇ .

ನಿರುವ್ಯಡಯುಃ ಕೇ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲವಿಕಟಸಂಧ್ಯಾನಟಜ್ಞಾ-

ಪರಿಭ್ರಾಂತಾ ಪಂಗೋರುಪರಿ ಯದಿ ಗಂಗಾ ನಿಪತತಿ .. 26..

ಇತಿ

ಶ್ರೀಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಸ್ಯ ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರಸ್ಯ

ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಥಸ್ಯ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯಸ್ಯ ಕೃತಿಷು

ದ್ರಮಿಡೋಪನಿಷತ್ಸಾರಃ ಸಮಾಪ್ತಃ .

Proofread by Sunder Hattangadi sunedrh@hotmail.com

